

4. ADINEKOAK

4.1. Adinekoei etxean ematen zaizkien udal eskumeneko zerbitzuak

4.1.1. Etxez Etxeko Laguntza zerbitzua

Etxez Etxeko Laguntza zerbitzua etxean bertan ematen den zerbitzu bat da, zainketa pertsonalean eta etxeko zainketa lanetan laguntzeko, horren beharra duten pertsonen. Etxeko lanetarako edo beren buruak zaintzeko nolabaiteko mugak dituzten pertsonentzako eta familientzako zerbitzu bat da, eta zaintzaileak atsedean hartzeko ere balio du.

2019an, 866 eskaera berri egin dira etxez etxeko laguntza jasotzeko eta horietatik 589 izan ziren azkenean alta zerbitzuan. Urtean zehar 2.458 pertsona baliatu dira zerbitzuaz (1.788 etxe).

Zerbitzuak honela banatu dira gizarte zerbitzuguneen arabera:

Gizarte zerbitzuguneak	Etxeak/ titularrak	%	65 urtetik gorakoak 2019-12-31	65 urtetik gorakoak kobertura tasa
Alde Zaharra - Erdialdea	168	9,40%	4.848	3,47%
Amara	182	10,18%	6.421	2,83%
Larratxo - Altza	261	14,60%	4.657	5,60%
Gros - Egia	386	21,59%	10.092	3,82%
Antigua	196	10,96%	8.081	2,43%
Erribera - Loiola - Martutene	218	12,19%	1.480	14,73%
Intxaurreondo	222	12,42%	3.112	7,13%
Bidebieta - Herrera	155	8,67%	2.765	5,61%
Guztira	1.788	100,00%	41.456	4,31%

Kolektiboen arabera:

Kolektiboa	Etxeak/titularrak	%
Arreta premiak dituzten familia taldeak	25	1,40%
Zainketa premiak dituzten adingabeak	90	5,03%
Ezgaituak	173	9,68%
Adinekoak	1.500	83,89%
Guztira	1.788	100,00%

Zerbitzuaren onuradunaren adinaren eta sexuaren arabera:

	Emakumeak	Gizonak	Guztira	%
< 65 urte	309	309	618	25,14%
65 – 74 urte	152	90	242	9,85%
75 – 84 urte	465	205	670	27,26%
85 urtetik gora	702	226	928	37,75%
Guztira	1.628	830	2.458	100,00%
%	66,23%	33,77%	100,00%	

Autonomia mailaren arabera:

Mendekotasuna	Pertsona onuradunak		Arreta orduak	
Autonomoak	1.433	58,30%	153.190,50	33,45%
Mendekoak	1.025	41,70%	304.845,00	66,55%
Guztira	2.458	100,00%	458.035,50	100,00%

2019an, etxez etxeko laguntza zerbitzuak 11.058.862,59 €-ko fakturazioa eragin du. Gastu hori honela banatu da:

	Guztira
Onuradunen ekarpena	1.575.910,38
Gipuzkoako Foru Aldundiaren ekarpena	3.025.808,73
Donostiako Udalaren ekarpena	6.457.143,48
Guztira	11.058.862,59

Etxez etxeko laguntza zerbitzuaren magnitude nagusiek bilakaera hau izan dute azken urteetan:

	2015	2016	2017	2018	2019
Prezioa/zerbitzu ordu	20,41	20,61	21,47	21,47	23,97
Eskaera berriak	538	612	588	856	866
Arreta jaso duten etxeak	1.539	1.556	1.540	1.688	1.788
Arreta orduak	402.338,25	404.913,25	397.792,25	438.824,25	458.035,50
Udalaren ekarpena	3.046.637,13	3.281.897,20	3.939.415,64	4.789.835,87	6.457.143,48
Foru Aldundiaren ekarpena	4.145.740,01	3.990.916,32	3.504.524,70	3.520.065,17	3.025.808,73
Erabiltzaileen ekarpena	1.066.425,23	1.115.023,01	1.138.010,28	1.188.081,17	1.575.910,38
Gastua guztira	8.258.802,37	8.387.836,53	8.581.950,62	9.497.982,21	11.058.862,59

4.1.2. Etxez Etxeko Laguntza zerbitzua erabiltzen duten adinekoentzako programa eta zerbitzu osagarriak

Gehienak, etxez etxeko laguntza zerbitzuaz arduratzen den enpresak eskaintzen dituen zerbitzu osagarriak dira, kontratuaren baitan eginiko hobekuntza gisa, eta zerbitzuaren erabiltzaileei eskaintzen zaizkie.

Garbiketa sakona edo "txokeko" garbiketa

2019an, hainbat intentsitatetako garbiketa lanak egin dira etxez etxeko laguntza zerbitzua duten 17 etxebizitzetan, eta 301 garbiketa ordu izan dira guztira.

Orientazioa eta laguntza baliabideak

Enpresak etxez etxeko laguntzaren erabiltzaileei laguntzako produktu multzo bat eskaini zien: garabiak, ohe artikulatuak, komunerako eta bainuontzirako egokigailuak, eta horien erabilera

azaltzeko orientazio teknikoko saioak. 2019an, 50 pertsonak erabili dute baliabide horietako bat edo gehiago.

Osasun arloko gestioak eta dokumentazio arlokoak egitera laguntzea

38 pertsonari eman zaie zerbitzua hori unean-unean edo aldian behin, eta osasun zentroetara laguntzea izan da kasurik arruntena. 300 ordu izan dira guztira.

Botikak kudeatzeko laguntza: Sendagaigileen Elkartearekin eta Osakidetzarekin hitzartutako zerbitzua

2019an, etxez etxeko laguntza zerbitzuaren 102 erabiltzailek hartu dute parte programa honetan. Onuradunentzako doako zerbitzua da, farmaziek ematen dutena, eta botiken erabilera optimizatzea du xede (soilik beharrezkoak diren dosiak ematea, etxean sendagairik ez pilatzeko). Gainera, arreta ematen zaion pertsonari etxean laguntzen dion pertsonaren lana errazten da, botikak emateko orduan.

4.1.3. Ke detektagailuen instalazioen azterketa

Urtetik urtera, adinekoen etxeetan instalatuta dauden suteen aurkako prebentzio gailuen mantentze lana egiten da. 2019an, 30 pertsonaren instalazioak aztertu dira (garbitze lana eta hala egokituz gero batera aldatzea edo ordeztzea).

4.1.4. Adinekoei lagun egiten dieten boluntario elkarteekin hitzartutako programak

2019an, Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak lankidetzak hitzarmenak izan ditu zenbait gizarte erakunderekin, adineko pertsonak gizarte arloko boluntarioen jarduerak sustatzeko (Ikus 9.2. atala).

Nagusilan eta Gurutze Gorriak adinekoei eta pertsona ezgaituei lagun egiten dieten erakundeetako bi dira. Honako hauek egiten dituzte, besteak beste: etxez etxeko bisitak, telefono deiak eta lagun egitea era guztietako zereginetan (gestioak, kontsulta medikoak, paseoak, aisialdi jarduerak...). Zeregin horietako batzuk egoitzetan egiten dira, adineko askoren bizileku direlako.

Ekintza boluntario mota	NAGUSILAN	GURUTZE GORRIA
Etxean laguntza jaso dutenak (1)	16	49
Egoitzetan arreta jaso dutenak	130	14
Lagun egitea telefono bidez	23	63
Aisialdiko talde jarduerak	99 jarduera 1.780 parte-hartzaile	22 jarduera 411 parte-hartzaile

4.1.5. Telelaguntza zerbitzua

Eusko Jaurlaritzaren zerbitzua da eta *laguntza sareekiko konexio iraunkorra eskaintzen du*, premia bereziko egoeretan edo larrialdietan ahalik eta lasterren esku hartzeko. Horrek pertsonaren bizi kalitatea hobetzen du, etxean seguruago eta autonomoago sentitzen baitira.

2019an, 1.310 eskaera berri jaso dira, eta honela banatu dira gizarte zerbitzuguneen arabera:

Gizarte zerbitzuguneak	Eskaerak	%
Alde Zaharra - Erdialdea	189	%14,43
Amara	227	%17,33
Larratxo-Altza	98	%7,48
Gros-Egia	321	%24,50
Antigua	179	%13,66
Erribera – Loiola - Martutene	131	%10,00
Intxaurreondo	90	%6,87
Bidebieta, Herrera	75	%5,73
Total	1.310	%100,00

Urtean zehar izan diren aldez gainera, Donostiako 5.717 bizilagunek izan zuten prestazio hori 2019. urtean.

4.1.6. Irisgarritasuna egokitzeko obrak eta laguntza baliabideak

Laguntza teknikoan barnean, *laguntza ekonomikoak eta laguntza baliabideak* daude, eta helburua da mendeko pertsonak edo ezgaituak beren ohiko bizilekuetan bizi ahal izatea, ahalik eta baldintza onenetan.

2019an, laguntza baliabideen 1.187 eskaera berri tramitatu dira gizarte zerbitzueetatik. Aldundiaren ardurapeko laguntzak dira.

4.1.7. Garraio egokitua. DYA

Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak lankidetzak hitzarmena du DYArekin, *mugikortasun arazoak dituzten mendekoei edo ezgaituei oztopo arkitektonikoak gainditzen laguntzeko* (eskaierak igo eta jaistea, etxe barruan mugitzea...). Gainera, ibilgailu egokituak erabiltzeko aukera ere eskaintzen da, leku batetik bestera joateko. 2019an, gizarte zerbitzuetatik bideratutako 8 lagunek erabili dute DYArekin zerbitzua, unean-unean edo maiztasun handiagoz urtean zehar, eta 352 joan-etorri egin dira guztira.

4.1.8. Psikoestimulazio kognitiboko programa Alzheimerraren lehen faseetan dauden gaixoentzat

Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak hitzarmen bat du AFAGIrekin (Alzheimerra dutenen Senitartekoen Gipuzkoako Elkarteak). Helburu hauek ditu:

- Oraindik galdu ez diren funtzio kognitiboak estimulatzea eta erasandakoak lantzea Alzheimerraren hasierako fasean dauden pertsonetan, galera kognitibo txikiak dituztenak eta beren etxean edo senideren batenean bizi direnak.
- Pertsona horien gaitasun funtzionala lantzea, eguneroko zereginei lotutako ariketak eginez, gai izan daitezen autonomo izateko ahalik eta denborarik luzeenean.

Programa horretan 8 lagun inguruko bost talde osatu dira, eta ordu eta erdiko saioak egiten dira astero. 2019an, 45 lagunek hartu dute parte talde hauetan.

4.2. Gizarte zerbitzuak orain arte inoiz erabili ez dituzten adinekoen bisita programa

2019an aurrera jarraitu du **adinekoen bisita programak**. Bakarrik bizi eta orain arte hiriko oinarrizko gizarte zerbitzuekin harremanik izan ez duten 85 urtetik gorako pertsonen bisita egin zitzaizen zenbait auzotan (Alde Zaharra, Amara, Erribera, Loiola, Martutene eta Intxaurrenondo).

Programak helburu bikoitza du. Alde batetik, bakartze egoerak, zabarkeria kasuak, etab. detektatzea; bestetik, pertsona horiei gizarte zerbitzuei buruzko informazioa ematea, beren eskubideak eta horiek erabiltzeko modua ezagutu ditzaten.

	Guztira
Kontaktatutako pertsonak	222
Telefono elkarrizketa soilik onartu dutenak	128
Etxean bisita onartu dutenak	94

4.3. Eguneko arreta komunitate ingurunean: Goizaldiak

Egoera ahulean dauden adineko **personentzat pentsatutako zerbitzu bat** da, *persona horiek beren ohiko ingurunean bizitzen jarraitu ahal izateko eta haien sozializazioa errazteko*. Adinekoek bakarkako, taldekako eta komunitate jardueretan parte hartzen dute, osasun fisikoa eta kognitiboa mantentzeko eta gizarte harremanak hobetzeko.

Baliabideak komunitate ikuspegia du, eta zerbitzu unitateak auzo auzo hedatzea da xedea, ahalik eta hurbilenean egoteko zerbitzuaren erabiltzaile izan daitezkeen pertsonengandik. 2019an aktiboak izan diren taldeak hauek dira:

- Egia: Egiatarra Elkartea
- Bidebieta: Guardaplata Elkartea
- Alza: Nao Etxea Elkartea
- Gros: Nafarroa Beherea plazan dagoen lokala, Groseko auzo-elkartearen ondoan.

2019an, 28 pertsonen eskaerak jaso ziren eta 40 izan dira programan parte hartu dutenak.

4.4. Adineko pertsonentzako bizilekuak

2019an, **adinekoentzako bizilekurako udal zerbitzuak** bi baliabide mota eskaini ditu: tutoretzapeko apartamentuak eta egoitza-plazak.

TUTORETZAPEKO APARTAMENTUAK	2019ko PLAZAK
Berrako tutoretzapeko apartamentuak	Gehienezko plaza kop.: 39 (33 apartamentu, horietatik 6 erabilera bikoitzeko aukerarekin)
Zorroagako tutoretzapeko apartamentuak	Gehienezko plaza kop.: 27 (17 apartamentu, horietatik 10 erabilera bikoitzeko aukerarekin)
Elizaran tutoretzapeko apartamentuak	Gehienezko plaza kop.: 10 (8 apartamentu, horietatik 2 erabilera bikoitzeko aukerarekin))

Txara 2ko tutoretzapeko apartamentuak	Gehienezko plaza kop: 18 (18 apartamentu)
Ategorrieta, Berio, Benta-Berri eta Marrutxipiko tutoretzapeko apartamentuak	Gehienezko plaza kop.: 49 Ategorrieta. Gehienezko plaza kop.: 6 (4 apartamentu, 2 erabilera bikoitzeko aukerarekin). Berio. Gehienezko plaza kop.: 9 (8 apartamentu, 1 erabilera bikoitzeko aukerarekin). Benta-Berri. Gehienezko plaza kop.: 6 (3 apartamentu bikoitz). Marrutxipi: Gehienezko plaza kop.: 28 (14 apartamentu erabilera bikoitzeko aukerarekin).
Monseko etxebizitza komunitarioak	36 plaza (guztiak erabilera bikoitzeko aukerarekin).
ADINEKOENTZAKO EGOITZAK	2019ko PLAZAK
Zorroaga egoitza	67 plaza (lagun batentzako eta/edo bi lagunentzako gelak).

2019an, honela erabili dira bizileku baliabide horiek:

	Tutoretzapeko Apartamentuak	Adinekoentzako egoitzak
2019ko eskaera berriak	47	32
Itxaron zerrendan egonik plaza eskuratu dutenak	11	11
Atzera egitea eskaeran eta/edo bajak itxaron zerrendan	31	15
Plaza okupatuak guztira	156	67

2019an, hau izan da adinekoentzako bizilekuen kostua:

	Tutoretzapeko Apartamentuak	Adinekoentzako egoitzak
Kostua , guztira	1.624.804,06	1.423.111,94
Erabiltzaileen ekarpena	649.290,47	557.072,60
Udalaren ekarpena	975.513,59	866.039,34

4.5. Adinekoentzako larrialdietarako plazak

Udalak **adinekoen larrialdietarako** plaza bat kontratatua du Zorroaga Fundazioarekin, larrialdia sortu eta mendekotasuna duten pertsonentzako plazarako larrialdiko sarbidea eskuratzeko ez duen kasurako.

2019an, 2 pertsonak erabili dute plaza hori: bata 35 egunez eta besteak 16 egunez erabili dituzte.

4.6. Adinekoen sustapenerako eta parte-hartze aktiborako jardun ildoak

4.6.1. Adinekoen autoantolaketarako laguntza

Gizarte Ekintzaren Zuzendaritza elkarlanean ari da erretiratuen 23 elkarterekin, hiriko hainbat auzotan, *adinekoen autoantolaketa sustatu eta haien jarduera eta ekintzetan laguntzeko*. Lankidetzaren funtsezko ardatzak hauek dira:

- Udalaren lokalak erabiltzen lagatzea, lokalak etengabe berritu eta egokitzeko konpromisoarekin. 19 dira udalaren ondareko lokaletan bere jarduera garatzen duten erretiratuen elkarteak.

2019. urtean azpimarratzekoak esparru honetan:

- Varonako Elkartea (Altzan) handitu eta eraberritzeko obra amaitu eta 2019ko martxoan egin zen inaugurazioa. Lanek 381.637,94 €-ko inbertsioa izan dute.
 - Jatorra elkarte (Erdialdean) handitu eta eraberritzeko lanen hasiera. Lanak 2020an amaituko dira. Lanak 587.962,46 €-tan esleitu dira.
 - Etxegintxak Intxaurren auzoan egin dituen adineko pertsonentzako apartamentuen eraikinaren beheko solairuan Intxaurren Jubilatuta Elkartea kokatzeko lanak abiatu dira. Lanak 432.962,46 €-tan esleitu dira.
 - Aurrekontu Parte-hartzaileetan onartutako proiektuen artean Bidebietako Guardaplata Jubilatuta Elkartearen tabernako barra eta informatikako gela berritzea onartu zen eta ondorioz, 2019an proiektu hori ere burutu zen.
 - Zenbait lokal (Erdialde eta Zabalza Grosen) eraberritzeko eta egokitzeko irtenbideak bilatzeko azterketen jarraipena.
- Diru laguntza bidez, honako gastu hauek finantzatzea: oinarrizko zerbitzuen mantentzea (garbiketa, telefonoa, berokuntza, segurtasuna, etab.); elkartearen kudeaketa eta dinamizaziorako laguntza zerbitzuen kontratazioak eragindako gastuak; eta bazkideentzako prebentzio arloko jarduerak programatzeak eragindako gastuak. 2019an, 660.000 € banatu dira erretiratutako adinekoen 23 elkarten artean (Ikus 2. Eranskina).
 - Laguntza teknikoa elkarten kudeaketa lanetan, Adinekoen Zerbitzuak kontratatutako enpresa baten bidez. Kontratu honen helburua da 23 erretiratuen elkarteei behar duten laguntza teknikoa ematea, haien autoantolaketa bultzatzeko eta, aldi berean, zentroek behar bezala funtzionatzen dutela bermatzeko. Zerbitzu honen helburua da, orobat, zentroak lagunkoiago izateko prozesuetan lagun egitea. Zerbitzu hau elkarteetako zuzendaritza-taldeekin lankidetzan aritzen da, elkartearen jarduerak sustatuz eta bultzatuz, elkartearen hainbat arloren kudeaketan, hala nola, betebeharrak legezkoak edota fiskalak betetzen dituen kudeaketa ekonomikoan aholkua emanez eta lagunduz, urteko diru-laguntzetako eskaeretan bereziki arlo ekonomikoa osatzeko laguntza emanez, lokalen eta instalazioen mantentze-lanetan aholkularitza emanez, etab... Bere laguntzaz abiatu diren hobekuntza prozesuetan honako hauek azpimarratuko genituzke:

1) Donostia Lagunkoiarekin erlazioetatutako hiriko jardueretan Erretiratuen Elkarteetako adineko pertsonen parte hartzea.

- Basque Culinary Center-en elikadurari buruzko berrikuntza proiektuan
- Osakidetzaren eta Kirolak elkarlanean landutako Programan: Piztu/Soaf
- Unean uneko ekimenak: martxoaren 8an Gipuzkoako Batzar Nagusietako emakume batzarkideekin, urriaren 1aren inguruko "begirada garaikideak" ekimenarekin, UPV/EHUren ekimena hezkuntzaren museoari lotua, Mugikortasunaren asteko bizikletaldian.
- Gerobide zirkuituaren (Egia) sustapenean lankidetzaren.

2) Hiriko edota kanpoko beste eragile batzuekin harremanak-loturak sortzeko proposamenak;

- Bizikletaz adinik ez

- Akain Taldeko (Finlandia) adinekoekin bizikidetza eguna.
- Ate irekien eguna.
- Izarbiderekin, boluntarioen laguntzaz adinekoak gela informatikoetara jo dezaten.

4.6.2. Adinekoen parte-hartze aktiboa, soziala eta kulturala sustatzea udal ekipamendu komunitarioetan

+55 programa *adinekoak gizartean parte-hartzera bultzatzeko udal egitasmo bat da*. Aisialdian eta denbora librean oinarritua nagusiki, komunitate baliabideak erabiltzen ditu (kultur etxeak, Topalekua, Udal Musika eta Dantza Eskola). Zahartze aktiboa sustatzeko programa hau lankidetzan egiten da Donostia Kulturarekin eta Udal Musika eta Dantza Eskolarekin.

+55 programaren helburu orokorrak eta ekintzak honako hauek dira:

- 55 urtetik gorakoen parte-hartzea sustatzea udal ekipamendu komunitarioetan antolatzen diren zerbitzu eta ekintzetan (kultur etxeak, Musika eta Dantza Eskola, Topalekua, etab.).
- Eragile eta erreferente tekniko izatea Topalekuan jarduerak egiten dituzten adinekoen elkarreentzat, zentro hori Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak pertsonen eta elkarten (adinekoen elkarreak nagusiki) parte-hartzea sustatzeko erabiltzen duen baliabidea izanik.
- Donostian antolatzen diren aisialdi eta denbora libreko jarduera eta ekintzei buruzko informazioa ematea adinekoek.
- Kultur boluntariora sustatzea.

Hauek dira 2019an egindako jarduerak:

EKITALDIAK

LARUNBATAK ETA IGANDEAK DANTZAN

VIDEO FORUM

ADINEKOEN ANTZERKI AMATEURRA

AMARA/ANTIGUA/EGIA NATURALISTA

ABESBATZAK. ABESBATZEN TOPAKETA

MUGIKORRA, TABLET, EBOOK, APPen ERABILERA

BELAUNALDIEN ARTEKO JARDUERAK (Gazteleku eta Haurtxokoetan)

SENTIMENDUEN MAPEOAK

IBILALDIAK DONOSTIAN

SEXHITZ

OSASUN HITZALDIAK

KIROLA UDARAN (TAICHI, YOGA, GIMNASIA, ZUMBA)

INGURUMENENKO TAILERRAK

ANTZERKI INPROBISAZIOA

IPAR MARTXA

HITZALDIA "RE" TOPAKETAK

"AZTARNAK" KONTAKETA LABURRAK

"EREINDUZ" SORKUNTZA ARTISTIKOA

DANTZA GARAIKIDEA

CLOWN

GAI ZEHATZEN INGURUKO JARDUNALDIAK

MUSIKALA

ERRITMOA NAIZ

ZARZUELA

BATUKADA

Egindako saioak : 696
Saioetara bertaratutakoak : 18.137

4.6.3. Bizialdi osoko ikaskuntza sustatzeko ekimenetarako laguntza

Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak laguntza ematen die Donostian *etengabeko ikaskuntzaren arloan martxan dauden egitasmoei, adinekoen parte-hartzea eta zahartze aktiboa indartzeko ekimen gisa.*

Hori horrela, ACEX-ESKE eta Helduen Hitza elkarteek laguntzen zaie, diru laguntzen bidez eta/edo espazioak lagata. Adineko pertsonen elkarteak dira, batik bat kultur arloko prestakuntza lantzen dutenak, eta topaleku bat ere eskaintzen diete adinekoek.

Besteak beste, alor hauei lotutako gaiak lantzen dituzte: historia, artea, literatura, psikologia, etika, gizarte trebetasunak eta ohitura osasungarriak.

4.6.4. Topalekua

Topalekua herritarren eta elkarteek (adinekoen elkarteak nagusiki) parte-hartze soziala bultzatzeko ekipamendua da, eta horretarako, hainbat baliabide eskaintzen zaizkie beren helburuekin lotutako jarduerak egiteko. Besteak beste, honako hauek eskaintzen dira: espazio partekatutako, bulego gisa erabiltzeko (elkarteek egoitza modura), erabilera anitzeko aretoak era askotako jarduerak egiteko, etab.

Honako hauek dira Topalekuan egoitza duten elkarteak/taldeak:

- Goiko Galtzara erretiratuen elkartea
- Helduen Hitza
- Acex/Eske
- Lantxabe (Aieteko auzo-elkartea)
- Gurutzeaga abesbatza

Topalekuan egoitza duten elkarte horiez gainera, badira ekipamendua aldi berean erabiltzen duten elkarteak, oro har adinekoentzat izan ohi diren ekintzetarako edo gizarte izaerako beste ekimen batzuetarako. Ondoko taulan, 2019an elkarte horiek eta beste batzuek Topalekuan eginiko jardueren kopuruak ikus daitezke:

Jarduerak	Saioak
HELDUEN HITZA (ikastaroa, ostegunetako foroa, antzerki taldea, bilerak, literatura solasaldiak eta euskara)	265
GOIKO GALTZARA (bingo, taichi, unean uneko bilerak)	77
CORAL GURUTZEAGA ABESBATZA	44
UDALAK ANTOLATUTAKO BILERAK ETA BESTE BATZUK	60
ACEX/ESKE	144
LANTXABE (musika modernorako sarrera, yoga, solasaldia, zinema, jaiak)	212
Guztira	802

4.7. Foru Aldundiaren eskumeneko baliabideak eta prestazioak mendeko pertsonentzat

4.7.1. Mendekotasun balorazioa

Mendekotasunaren balorazioaren bidez, *adineko baten edo ezgaitasun bat duen pertsona baten mendekotasun maila neurtzen da*. Maila hori ezarrita, pertsona horrek eskubide batzuk izango ditu Mendekotasun Egoeran dauden Pertsonen Autonomia Pertsonala eta Laguntza Sustatzeko Legearen bidez xedatutako prestazio sisteman.

2019an, Donostiako Udaleko gizarte zerbitzuek mendekotasunarekin lotutako 4.181 balorazio izapidetu zituzten guztira (2.868 Mendekotasun Balorazio eta 1.313 RAI egoitzetako sarbiderako).

Gizarte zerbitzuguneen arabera, honela banatu ziren balorazio horiek:

Gizarte zerbitzuguneak	MBB	RAI	MBB+RAI	%(MBB+RAI)
Alde Zaharra - Erdialdea	363	154	517	12,37%
Amara	422	174	596	14,25%
Larratxo - Altza	253	133	386	9,23%
Gros - Egia	683	280	963	23,03%
Antigua	445	211	656	15,69%
Erribera - Loiola - Martutene	310	159	469	11,22%
Intxaurrondo	213	99	312	7,46%
Bidebieta - Herrera	179	103	282	6,74%
Guztira	2.868	1.313	4.181	100,00%

4.7.2. Adineko mendekoentzako laguntza ekonomikoak

Mendekotasunaren Legeak *diru laguntza batzuk arautzen ditu mendekotasun egoeran dauden pertsonentzat*. 2019an laguntza hauek eskatu dira:

Gizarte zerbitzuguneak	Laguntzak	%
Familia inguruneko zaintzetarako prestazio ekonomikoa (FIZPE)	453	37,72%
Laguntza pertsonalerako prestazio ekonomikoa (LPPE)	556	46,29%
Zerbitzuari loturiko prestazio ekonomikoa (ZLPE)	192	15,99%
Guztira	1.201	100,00%

Laguntzak honela banatu dira gizarte zerbitzuguneen arabera:

Gizarte Zerbitzugunea	FIZPE	LPPE	ZLPE	Laguntzak guztira	%
Alde Zaharra - Erdialdea	41	86	33	160	13,32%
Amara	55	105	23	183	15,24%
Larratxo - Altza	53	40	12	105	8,74%
Gros -Egia	92	126	43	261	21,73%
Antigua	83	76	33	192	15,99%
Erribera - Loiola - Martutene	66	72	24	162	13,49%
Intxaurreondo	33	30	12	75	6,24%
Bidebieta - Herrera	30	21	12	63	5,25%
Guztira	453	556	192	1.201	100,00%

Gipuzkoako Foru Aldundiak emandako datuen arabera, hauek dira Donostian 2019ko aldiren batean onuradun izen diren eta urte horretan egin diren ordainketen kopuruak:

	2019	Emakumeak	Gizonak	Guztira
FIZPE	Ordainketak	3.059.172,75 €	2.267.080,98 €	5.326.235,73 €
	Hartzaileak	1.275	978	2.253
LPPE	Ordainketak	6.255.250,62 €	2.070.124,30 €	8.325.374,92 €
	Hartzaileak	1431	490	1921
ZLPE	Ordainketak	757.271,30 €	256.259,77 €	1.013.531,07 €
	Hartzaileak	195	77	272
Guztira	Ordainketak	10.071.694,67 €	4.593.465,05 €	14.665.159,72 €
	Hartzaileak	2.901	1.545	4.446

4.7.3. Mendekoentzako egoitzak eta eguneko zentroak

2019an, gizarte zerbitzuguneek 512 eskaera izapidetu dituzte adineko mendekoei egoitza plazetarako (horietatik, 272 aldi baterako) eta 252 eskaera eguneko zentroetarako.

Eskaerak honela banatu dira gizarte zerbitzuguneen arabera:

Gizarte zerbitzuguneak	Egoitza	Eguneko zentroa	Guztira	%
Alde Zaharra - Erdialdea	67	28	95	12,43%
Amara	87	23	110	14,40%
Larratxo - Altza	44	29	73	9,55%
Gros -Egia	116	53	169	22,12%
Antigua	73	32	105	13,74%
Erribera - Loiola - Martutene	65	37	102	13,35%
Intxaurreondo	36	18	54	7,07%
Bidebieta - Herrera	24	32	56	7,33%
Guztira	512	252	764	100,00%

4.8. Donostia Lagunkoia

Donostia Lagunkoia egitasmoaren bidez, **adinekoen eta oro har donostiarren bizi kalitatea hobetu** nahi da.

Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak egiteko garrantzitsua du egitasmo horren dinamizazioan, eta Donostia Lagunkoia Ekintza Planeko ardatzetako bat den “Zaintzen duen komunitatea” atalean ekintza eta neurri zehatzak burutzeko ardura du.

Ondoko lerroetan, 2019an zaugarritasun egoeran dauden pertsonen komunitate laguntza emateko sarearen diseinu lanean martxan jarritako ekimenak aipatzen dira, Donostia Lagunkoia Planaren baitan Gizarte Ekintzaren Zuzendaritzak erantzukizuna baitu zeregin horretan.

Komunitate eragileekin sarean: Ltaldeak Adineko pertsonen elkarteetan

2016an Adineko elkarteetan lagunkoitasuna hobetzeko prozesua burutu zen eta haren amaieran, Udalak zenbait konpromiso hartu zituen; 2019. urtean zehar ere konpromiso horiek betetzen jarraitu dugu.

1. Adinekoen bi elkarteri lagun egitea eta babesa ematea, prozesuaren amaieran hartutako konpromisoak betetzen jarrai dezaten. Hain zuzen ere, esandako laguntza Gure Egunsentia eta Antiguako elkarteei luzatu zaie, lan taldeetan antolatzeke gai izan daitezten (Ltaldeak) eta zerbitzu publikoekin lankidetzan arituta, egoera ahulean dauden adinekoen arreta hobetzeko.
2. 2019. urtean amaitu da Elkarte guztietako zuzendaritza-batzordeen trebakuntza-plana, begirada aktiboa lantzeko metodologietan trebatuz, egoera ahulean eta isolamendu arriskuan dauden adinekoak detekta ditzaten.
3. Aholkularitza juridikoa kontratatu da Elkarteek elkartekideei zerbitzuak eskaintzeko eginak dituzten kontratuen espedienteak aztertu eta Elkarteek erabiltzeko kontratu-eredu bat lantzeko.
4. Legedi berriaren araberrako Estatutu berrituak onartzeko Ohiz kanpoko Bilerak egin dira oraindik egin gabe zuten Elkarteetan.
5. Kudeaketa aplikazio bateratuaren garapenarekin jarraitu da, funtzio berriak erantsiz (bankuko bidalketak) eta bazkide gehiago trebatuz, erabilera zabaltzeko.
6. Prozesu partehartzaileetan lagundu, esaterako Erdialden egin dena, bertako lokalaren birgaitze integrala lantzeko. Prozesu horretan hainbat bilera eta prozesu parte-hartzaileak dinamizatzen adituak diren profesionalen eskutik bi saio egin dira.
7. Elkarte guztiekin egindako saioa, bertan 21 elkartetako 91 pertsonen parte hartu zutelarik.

Bestalde, eta Gizarte Ekintzako Kontseiluaren eskariz, nahi ez den bakardadeari buruz taldean hausnartzeko eta gai horren inguruan udaleko lan-talde batean zer-nolako lana egin litekeen aztertzeko saio bat burutu zen.

Auzoekin eta era berritzailean: Lkaleak

Proiektu hau 2017an abiatu zen eta 2018 eta 2019 urteetan ere jarraipena izan du. Proiektuak baterako sorkuntzako prozesu bat planteatzen du honako helburu honekin: adineko pertsonen, komunitateko beste pertsona eta eragile batzuekin batera, adineko pertsonentzat arreta, babesa eta zaintza sustatuko dituzten sareak imajinatu, diseinatu eta aktibatzea.

Hala, Lkaleak pertsona horien parte-hartzearekin, lotura eta harreman eremu bat (berr)eraikitzeke aukera ematen duten ezaugarriak zein jarduteko eta harremanak izateke moduak identifikatzen saiatzen da, ingurune berezi batean (eremu lokalizatua, gertutasuneko eta eguneroko bizitzakoa) babesa eta zainketak eskaintzeko, onarpenaren, elkartasunaren eta elkarrekotasunaren printzipioetan oinarrituta, bakardade edo babesgabetasun egoerak prebenitu eta arindu ahal izateke.

Ekimen hori Egia auzoan burutzen ari da. Gizarte Ekintzaren Udal Zuzendaritzak, Aptes elkarteak eta Deustuko Unibertsitateak sustatu dute, eta Foru Aldundiaren Etorkizuna Eraikiz programaren babesa izan du.

2019. urtean zehar hainbat prozesu bideratu dira gako komunitario horretan, zeinetan adineko pertsonak leku nabarmena izan baitute: Focus, Ondoko, Elkar Ekin eta Cristina Enearekin batera burututako jarduerak (<http://lkaleak.eus/es/>).

Komunitateko ekipamenduekin:

Adinekoen elkarteei utzitako lokalak eta aretoak hobetzeko eta egokitzeko lana eginez. Ikus 4.6.1. atala.

Beste erakunde batzuekin batera, prebentzioaren aldeko ekimen partekatuetan:

Erorketak prebenitzeko saioak, Jaurlaritzako Osasun Sailarekin eta Udal Kirol Patronatuarekin lankidetzan honako auzo hauetan:

- Gros
- Amara Zaharra.
- Amara Berri.
- Egiako beheko aldea
- Egiako goiko aldea
- Loiola
- Intxaurrenondo
- Añorga
- Altza.
- Antigua